

Mirosław Lalak

Wokół międzywojennego sporu o historyczność "Ogniem i mieczem", Andrzej Tadas, "Pamiętnik Literacki" z.3 (1985) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 29/3-4 (101-102), 348

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

TADUS Andrzej: Wokół międzywojennego sporu o historyczność "Ogniem i mieczem". "Pamiętnik Literacki" 1985 z. 3 s. 169-196.

Artykuł poświęcony głównie dyskusji wywołanej przez artykuły Olgierda Górki, występującego przeciw Sienkiewiczowskiej wizji historii jako niezgodnej z prawdą historyczną. Podbudowany ideowo-politycznymi odniesieniami spór wywołał - twierdzi autor - skutki odmienne niż przewidywał inicjator. Sprowokował bowiem do wystąpień naukowe autorytety, które wizji historycznej Sienkiewicza nadały "pieczęć naukowej sankcji". Doprowadziło to do umocnienia funkcjonujących stereotypów myślowych.

BP/101-102/171

M.L.

TOMASIK Wojciech: Dialog asymetryczny. "Pamiętnik Literacki" 1985 z. 3 s. 135-157.

Artykuł poświęcony dialogowi w powieści polskiej lat 1949-1955. Autor podkreśla, że wypowiedzi dialogowe charakteryzuje "ciągła oscylacja pomiędzy biegunami dialogu i monologu". Dialog powieściowy opiera się bowiem na asymetrycznym układzie ról: nauczyciel - uczeń, i cechuje go nastawienie perswazyjne. Te właściwości powodują odejście od dialogu (jego monologizację). Tendencji tej przeciwstawia się z kolei dialogizacja monologu (imitowanie dialogu) motywowana chęcią zamaskowania perswazyjnego oddziaływania. W rezultacie powstaje dialog asymetryczny, który nie oddaje wymiany myśli - "tę wymianę jedynie naśladuje".

BP/101-102/172

M.L.